

Lož, v starosti 61 let; Boštela Neža iz Paučena v starosti 73 let. Rajna je bila mati g. Antona Boštela, kaplana v Mežici. Rebov Miha, posestnik iz Lož, je umrl v starosti 74 let, in zadnji 39 letni Šergon Franc, posestnik iz

Vodiškega. Umrl je za jetiko. Doma je bil od Sv. Jederti nad Laškim, pred šestimi leti pa je tukaj kupil posestvo. Zapušča ženo in dvoje malih otrok. — Rajnim naj sveti večna luč, žalujčim ostalim pa naše sožalje!

čarji rodbine Diermayer iz Ormoža že rodil in sedaj služi od te rodbine že četrtega gospodarja. Našemu jublatu želimo miklavževski tovariši kakor tudi »Slov. gospodar«, kateremu je že 27 let zvest naročnik, prav iz srca, da bi preživel s svojo zakonsko družico še mnogo let srečno in v zadovoljstvu v krogu svojih otrok in organiziranih tovarišev!

Dopisi

Dravska dolina

Ojstrica nad Dravogradom. Naše gibanje. V letu 1939. se jih je rodilo 20 v naši župniji. V zakonski jarem se je vpreglo šest parov. Bela žena smrt pa nam je — hvala Bogu — precej prizanašala; umrlo je le 9 oseb, med temi je pa tudi mlad dijak Feliks Koh, ki je imel namen, postati duhovnik.

Märenberg. Hvala Bogu, pust je za nami! Tudi mi bi lahko zapeli: O ti pust, ti čas presneti! Kako nam 'je osušil denarnice! Kako tudi ne, ko je bilo toliko zabav in prireditvev. Saj je celo Prosvetno društvo v tem kratkem času nastopilo dvakrat: enkrat s spevoigro »Kovačev študent«, drugič z burko »Poslednji mož«. Pa tudi vsa druga društva so imela svoje zabave. — Dne 15. februarja bo zopet pri nas tečaj Katoliške akcije za dekleta, dne 14. februarja pa sestanek za matere. Da bi le bilo dosti uspeha! — Knjižnica Prosvetnega društva je urejena in pomnožena. Posluje ob nedeljah in praznikih med mami. Poslužujte se je pridno!

Pohorje

Fram. V predpustu so se poročili sledeči: Vinco Brezovšek in Ana Pisanec v Framu; Jakob Lunežnik v Loki in Marija Škrbot na Planici; Stanko Bezjak in Elizabeta Ferik na Gornji Polskavi; Alojzij Grašič v Pohorju in Marija Uranjek na Planici; Janez Kozel in Stefanija Kotnik v Framu; Feliks Vrhovšek in Vida Drevo v Morju; Franc Gorjup v Ogjensaku in Ana Bedenk v Kopivniku; Ferdinand Rajšp v Framu in Angela Kobale na Gornji Polskavi; Alojzij in Ljudmila Repnik v Kopivniku. Mnogo blagoslova! — Šolarji so igrali pod vodstvom učitelstva »Sirotico in desetnik«. Dobiček je bil namenjen revni deci; ker je večina Framčanov darovala v ta namen precej denarja, je dobilo obleko ali pa obutev mnogo revnih šolarjev. — Sadjarska podružnica je imela redni občni zbor. Vsi navzoči so z veseljem sprejeli predlog g. šolskega upravitelja, da bi se v Framu postavila sušilnica za sadje. — Dne 28. januarja pa se je vršil občni zbor Izobraževalnega društva Slomšek. Novi odbor je sklenil zopet poživiti društvo zlasti s predavanji in knjižnico. — Na Svečnico se je vršil shod JRZ, kjer so nam gg. senator dr. Schaubah, Ferik in Koban jasno razložili naš zunanji in notranji politični položaj.

Slovenske gorice

Sv. Lenart v Slov. goricah. Z 31. januarjem 1940 se je poslovil od sodišča pri Sv. Lenartu g. dr. Ožbalt Ilauinig, mož reda, dela in pravičnosti.

Rodil se je dr. Ilauinig Ožbalt dne 26. julija 1876 v Podkrajju, v župniji Reberca na Koroškem kot kmečki sin. Dne 6. januarja 1904 je vstopil v sodno prakso in nato služboval par let na Koroškem v raznih krajih, dne 9. junija 1908 pa je nastopil mesto adjunkta pri Sv. Lenartu, kjer je 29. julija 1917 postal okrajni sodnik, dne 15. septembra 1926 pa bil imenovan za deželno-sodnega svetnika pri okrožnem sodišču v Mariboru, katerega mesta pa na svojo prošnjo ni nastopil. Dne 27. novembra 1920 je bil imenovan za sodnega starejšino pri Sv. Lenartu. Pri tem sodišču je nato služboval do svoje upokojitve, torej skoro 32 let. V tem času si je pridobil v vsem okraju in pri svojih predstojnikih splošen ugled in spoštovanje. Ni ga kraja in skoro ne hiše v okraju, ki bi je ne bil v teku svojega službovanja obiskal, ni ga pa menda tudi človeka v okraju, ki bi ga ne poznal. V službi se je izkazoval vedno za pravičnega sodnika, do katerega se je vsakdo lahko zatekel in na katerega se je tudi vsakdo z zaupanjem zanašal. Dr. Ilauinig Ožbalt, ki je bil za svoje delovanje z najvišjega mesta odlikovan z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje in z redom sv. Save III. stopnje, se je pa tudi pridno udeleževal kot zgodovinar in ljudski pisatelj kulturno. G. dr. Ilauinig Ožbaltu, ki je od vseh slovenskih sodnikov pač najdalj služil na enem in istem mestu, želimo, da bi svoj zaslužen pokoj užival zdrav še dolga leta!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo, 18. februarja, se bo vršil po rani sv. maši v prostorih gostilne Peklar peti redni občni zbor krajevne Kmečke zveze. Ob tej priliki bo tudi govoril prvi podpredsednik glavnega odbora g. Spindler Jožef od Sv. Ane v Slov. goricah o vseh važnih vprašanjih, ki so danes na dnevnem redu. Ker se na občnem zboru zaključuje delo v minulemu letu in dela načrt za prihodnje, je dolžnost vsakega zavrednega člana, da se občnega zbora sigurno udeleži in aktivno sodeluje ter pripelje s seboj tudi tiste, ki še niso v naših vrstah.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tov. Vincenc Plohl, član naše podružnice viničarske organizacije, je obhajal te dni 70 letnico rojstva, nadalje 40 letnico poroke in 20 letnico članstva pri viničarski organizaciji. Vzgojil je s pomočjo svoje pridne žene sedem otrok, ki so vsi dobri katoličani, pa tudi vsi zvesti člani svoje stanovske organizacije. Ni eden tistih članov, ki že drugi dan vprašuje, kaj mu bo organizacija dala, če je plačal par dinarjev mesečne članarine. Ta naš tovariš je zaveden in zvest član iz prepričanja, zavedajoč se, da je dobra krščanska delavska organizacija za delavca nujna potreba, kakor vsakdanji kruh. Je pa ta naš tovariš tudi zvest, pošten in priden kot viničar, kar priča dejstvo, da se je v vini-

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Tukajšnji dijaki, člani Slovenske dijaške zveze, so preteklo soboto in nedeljo v dvorani Prosvetnega doma igrali igro »Kovačev študent«, ki je obakrat bila dobro obiskana in je občinstvu tudi zelo ugajala. Zrežiral jo je g. prof. Jože Potokar. Dobiček je namenjen za dobrodelne namene zveze. — Že dalje časa se zdravi v Ljubljanskem Leonišču naš g. kaplan Janko Škaftar. Želimo mu skorajšnjega okrevanja! — S 1. marcem bo posloval protituberkulozne lige v hiši g. Geigarja na Aleksandrovi cesti in ne več v bolnišnici.

Turnišče. Prejšnjo soboto je bil za našo faro dan veselja in zadovoljstva, kajti uresničila se je vroča želja našega g. dekana in vseh farnikov ter smo dobili zaželenje orgle, ki smo jih v naši romarski cerkvi tako zelo pogrešali. V naši cerkvi smo doslej čutili veliko praznino, ker se je slaboten glas malega harmonija v tako veliki cerkvi skoraj popolnoma zgubil. Sedaj pa smo na osmih saneh pripeljali s postaje nove orgle ter jih vprico mojstra g. Jenka iz št. Vida nad Ljubljano postavljamo na svoje mesto. Orgle bodo stale 105.000 din. Denar je pri farnikih po večini zbral g. dekan Jerič sam. Mnogokrat je hodil od hiše do hiše ter črpal na usmišljena srca in zato v tako kratkem času dosegel velik uspeh. Orgle bomo blagoslovili, ko bo že zima nekoliko popustila in jih bo mogoče pravilno uglasiti ter postaviti na svoje mesto.

Bogojna. Na pustno nedeljo sta se v naši cerkvi poročila Camplin Anton in Bojnc Terezija. Poročne obrede je opravil bivši izseljenški duhovnik g. Camplin, brat mladoženca. Bog blagoslovi mladi par!

Strehovec. Na predpustno nedeljo se je poročil Varga Franc, brat našega letošnjega novomašnika, s Trajbar Klarico. Mnogo blagoslova!

Sv. Sebeščan. Zadnjo nedeljo je pri sestanku našega Prosvetnega društva predaval o pomenu kmečkih zadrug g. Titan Janez, akademik iz Kroga. Ljudi je bilo zelo veliko. Po zanimivem predavanju se je razvila debata in je bilo z veseljem opazovati, kako naši kmečki ljudje znajo resno debatirati. Na sestanku našega Prosvetnega društva ne hodi samo člani, ampak skoraj vsi, ki se udeležijo službe božje. — Zdaj v nedeljo pa bo predaval naš domačin g. Kerec, šef borze dela v Soboti. — Članom društva in tudi ostalim je v Farnem domu na razpolago društvena čitalnica in biljard. — Naše Prosvetno društvo se najlepše zahvaljuje Mohorjevi družbi za podeljenih 12 lepo vezanih knjig. Naša knjižnica bo kmalu postala ena največjih na deželi. Društvo si je zopet nabavilo nekaj novih knjig pri Mohorjevi družbi in tudi farniki darujejo dru-

leg njega je ležal glavnik. Po vsej priliki se je hotel vajenec v kleti počesati in se je pri tem, ker je bil zelo visok, dotaknil voda visoke napetosti.

*

Lakirani zobje

Lakirani nohti, naj si bodo še tako odvrtni, menda ne bodo še kmalu izginili. Sedaj pa se pojavljajo tudi že lakirani zobje. Tu ne gre za povelje kakšnega modnega diktatorja, temveč za nasvet nekega zobozdravnika. Če si avto prevlečemo z lakom, da bi ga rja ne razjedla, zakaj bi tudi zobje ne dobili zaščitne plasti? Kakor drugi zobozdravniki je dr. Gore v Filadelfiji prepričan, da izvira zobna gniloba, razpadanje zob od kislin, ki nastajajo v ustih in

»Kako, da ne? Saj si župan.«
»Martinu ne smem v hišo, saj veš, zaradi najinega pričevanja. Mato me tudi ne pogleda, Andro pa bi me s palico nagnal. Zdaj so si žlahta.«

»Da, da! Hm, bomo videli, kak bo blagoslov.«

»Ko bi to Luka videl,« se je nasmejal Janko.

»Čudna muzika bi to za njega bila.«

»Norec! Da bi mu Martin dal hčer, beraču!«

»Kaj hočeš! Zmešalo se mu je.«

»Bog ve!« je zamrmral pisar in si šel z roko čez čelo. »Pazi, še ga bomo videli. Ali pijva rajši!«

XI.

Tam v gozdu na jasi, kjer je stala nekoč koliba berača Mata, je sedel Luka in gledal v široki svet, ki se mu je bil pred očmi razklal. Nad njim je sijalo toplo sonce s sinjega neba, hribi in doli so zeleneli v novi pomladi, po tratih in grmih so dehteli pisani cveti, veselili so se življenja, vsak se je hotel v kratki dobi svojega bitja nagledati in naučiti tega lepega sveta. Ptiči so cvrčali po vejah, v nižini so se med zelenimi travniki in mladimi šumami svetile bele vasice, po brazdah so stopali orači, tu in tod se je čula kaka pesem.

Vse je živelo, vse je bilo veselo — samo Luka ne. Sam je sedel v tem gorskem kotu, bilo mu je, kakor da gleda v raj, ki je zanj zaprt, kamor stopiti ne sme,

kakor da so mu noge in roke zvezane. Kadar je list zašumel, se mu je zdelo, da mu šepetlje: »Kaj delaš, izgubljena duša?« Ko je kak kokec zabrenčal, je čul njegov posmeh: »Ej, kje so ti krila, izgubljena duša? Poleti, če znaš kakor jaz!«

Luka je lezel vase, bil je sam, kakor krmežljav štor v pusti puščavi, sam kakor človek v čolnu, ki se mu je sredi morja zlomilo veslo.

Jel je premišljati, kaj je bilo, kaj se je zgodilo, odkar je Matovo mrtvo truplo nosil po tem bregu dol na pokopališče. Zdelo se mu je, da se mu je vse le sanjalo, da je bil med ljudmi, in zdaj se je spet zbudil v svoji samoti. Da, hude so bile sanje o svetu in ljudeh, ki jih je preklel Mato... To niso ljudje, to so vragovi in prav je, da se ogne temu peklu na zemlji.

Ali kaj si ti? ga je vprašalo srce. Ali si vrag ali angel ali človek? Vrag nočeš biti, angel nisi, človek si še hotel postati. Da, hotel, toda ljudje niso pustili. Kakor človek, ki se potaplja, se je Luka hotel uloviti za breg, toda vedno zopet so ga potisnili nazaj. In vendar je kakor drugi, oči ima kakor drugi, ušesa, pamet, srce! Oh, srce, to je najhujša reč na svetu! Ko bi tega ne bilo, hodili bi eden mimo drugega kakor kamen mimo kamna, niti bi se spraševali, od kod si in kdo, niti bi bilo vzdihovanja niti bolesti niti solz. Srce je kakor kupica polna strupa. Ali kaj, ko je ta strup sladek, ko si človek iz

šivu knjige. Kdor ima še doma kaj knjig, naj jih daruje! Če bi nam kdo daroval knjige tudi iz ostale Slovenije, bi mu seveda bili še bolj hvaležni. — Kneftovi pri Sebeščanu imajo šestletno kravo, ki nam je pripravila malo čudo. Prišel ji je čas, da se oteleti. Ko je zagledalo prvo tele beli dan, so pač mislili, da je vse končano, pa kmalu se je prikazalo drugo tele in proti pričakovanju za tem še tretje. To je nekaj nenavadnega. Vsa tri teleta so popolnoma zdrava in vsi trije bikci. Trojčki se kar dobro počutijo seveda so za prehrano morali vzeti za pomoč še eno kravo.

Iz Goričkoga. Svoj čas so občinski in župnijski uradi ob progri Sobota—Hodoš poslali na ravnateljstvo državnih železnic prošnjo, da bi se naš vozni red spremenil. Na ponovno posredovanje je ravnateljstvo odpisalo, da naj malo počakamo, ker prihaja iz Sobote drug predlog. Že dolgo čakamo, pa le nič ne pričakamo. Ponovno vprašamo ravnateljstvo, komu na ljubo ima sedanji vozni red? Vlak prihaja v Soboto že ob sedmih zjutraj, ko še niso odprti ne uradi, ne trgovine, ne gimnazije. Nekateri kraji so zelo daleč od postaj in ljudje morajo v temi hoditi v jutranjih urah na postajo in potem v Soboti morajo čakati eno uro, da lahko gredo v kak urad. Dijaki pa v Soboti na postaji v vagonih čakajo. Ta vlak nima nobene zveze z drugimi vlaki in se nam res zdi, da se hoče ravnateljstvo malo poigrati z našimi ljudmi. Zakaj ne bi prihajal vlak v Soboto vsaj ob pol osmih, kakor je bilo to več let. Ali se mogoče zato ne ozirate na naše želje, ker smo pač — Prekmurci?!

Lendava. Na predlog poljedelskega ministra je bil odlikovan za zasluge na kmetijskem polju z redom sv. Save V. stopnje g. šolski nadzornik Davorin Tratnjek. Častitamo!

Dolgovaške gorice. Svoječasno smo na tem mestu poročali, da se je šolo obvezni otrok Feher Rozika, ki je bila sama doma, tako opekla, da je radi teh poškodb umrla. Deklica je namreč kurila in je ogenj polivala tudi s petrolejem, da bi bolj gorelo in se ji je vsled tega vnela obleka. Malomarna mati, ki je bolnemu otroku posvečala premalo pazljivosti — saj ga niti k zdravniku ni peljala — in ga je naslednji dan spodila v šolo, je bila pred dnevi na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojena na deset mesecev zapora. Kazen je vsekakor zaslužila, ker je po nesreči raje šla k sosedom, kjer so kuhali žganje in tam ostala vso noč, kakor da bi skrbeli za bolnega otroka.

Dravsko polje

Hoče pri Mariboru. Prosvetno društvo ima v nedeljo, 18. februarja, ob treh popoldne v Slomšekovem domu redni letni občni zbor, na katerega odbor vljudno vabi vse redne in tudi nove člane. Govor bo imel zastopnik Prosvetne zveze iz Maribora. Nastopili bodo pevec in tamburaši. Ob tej priliki prejmeta dva jubilejna odnska igralca častne diplome v znak priznanja za mnogoletno delo na odru. Poravnajte članarino! Na evidenje in Bog živi!

Vurberg. Predpust smo preživljali v razpoloženju resnih časov, v katerih živimo. Z veliko skrbjo pa nas je tudi obtežila bolezen g. župnika, ki je resno zbolel 18. januarja. Dasi ga s hva-

levredno pozornostjo oskrbuje g. dr. Okoščinski in št. sestre usmiljenke iz ruskega sanatorija, vendar okrevanje gre počasi. Upamo pa, da bo po molitvah dobrih župljanov doseženo, da bo ljubi Bog s povrnjenim zdravjem dal dušnemu pastirju še lepo število let bivati na župniji, kateri je toliko svoje ljubezni dal... Nedeljsko službo božjo opravljajo gg. minoriti iz Ptuja, a ostalo delo čaka. Bog daj, da bi ne bilo predolgo! — Iz navedenih razlogov smo bili torej skromni v zabavah. Krohota in smeja v pošteni meri so delili »Trije tičke« raz odra. Izmed sedmih oklicev so bile štiri poroke doma. En poročni obred se je vršil ob bolniški postelji g. župnika — res čuden prizor! Tako dolga in ostra zima ne dela tudi nič kaj prijaznih obrazov našim revnim ljudem, ki so potrebni zasluzka. Tolaži jih upanje, da bo pomlad lepa in pripravna za delo. Da bi se le razjasnila tudi svetovna obzorja!... — Na drugo postno nedeljo, 18. februarja, se nam obeta veliko presenečenje. Fantovski odsek in Dekliški krožek iz Ptuja prideta v goste s prekrasno dramo: »V temoti.« Naj ne ostane ta dan nikdo doma, še iz sosednih fara pridite, ne bo vam žal!

Ptuj. V nedeljo, 4. februarja, sta naš Fantovski odsek in Dekliški krožek imela otvoritev in blagoslovitev lastnih društvenih prostorov zraven minoritskega samostana. Da članstvu, posebno tistemu, ki v mestu dela, nudimo kraj poštenega razvedrila in priložnost za zasledovanje dnevnih dogodkov, smo v naših prostorih otvorili tudi čitalnico, ki je vsak dan odprta.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. O smučarskih tekmah, ki jih je na pustno nedeljo privedla naša fara na Ptujski gori, še sedaj vse govori. Kot najboljši smučar je zmagal 15 letni Martin Hrtiš. Priporil si je lep bronast prehodni pokal. Če se dvakrat zaporedoma zmaga, ostane za vedno njegov. Razen njega je pred mnogimi občudovalci tega belega športa tekmovalo še 11 drugih smučarjev, in sicer pod 20. letom: Beranič F., Beranič S., brata Emeršič J. J., Hazenmali M., Muršec J. in Turk F.; nad 20. letom pa: Fošnarič M., Kmetec S., Kušar S. in Lamparger J. Doseženi uspehi so z ozirom na slabo vreme in prvi nastop za nas poljanca čisto lepi. Vsem, ki ste se nam pri »teledenmarkih« amejali, kličemo: poskusite še vi, ko bodo spet tekme! Do takrat pa pozdravljeni z našim smučarskim združenjem: Smuk!

Ptujska gora. Vsa naša fara se veseli in pripravlja na sveti misijon, ki ga bomo imeli letos od 18. do 25. februarja. Sveti misijon je veliki farni praznik, zato se hočemo potruditi, da se bomo redno in polnoštevilno udeleževali vseh misijonskih pridig in pobožnosti ob vsakem vremenu. Vsak naj tudi stori svojo dolžnost in v svoji sosesčini z lepo besedo in prigovarjanjem pomissionari okoli tistih, katerim je misijon najbolj potreben. Misijon bosta vodila gg. p. Odlo Hanjšek in p. Silvin Lenartič, frančiškana iz Ljubljane. Začetek misijona bo v nedeljo, 18. februarja, pri rani službi božji.

Sv. Marko niže Ptuja. Na Svečnico je imela naša krajevna Kmečka zveza redni občni zbor, na katerega smo povabili tudi Franca Prelog, banskega svetnika iz Zagorja. Občni zbor je bil lepo obiskan, vsi smo z zanimanjem poslušali

govornika, ki nam je prav po domače razložil pomen kmečke skupnosti in organizacije. Po udaril je, da je edina pomoč kmetu skupnost. Po govoru g. svetnika je bila živahna debata. Nato so bile volitve odbora. Izvoljen je bil stari odbor z g. Simonom Kuharjem na čelu.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Imeli smo samo štiri poroke. Ne vemo, kaj je temu vzrok. Saj imamo nevest dosti, samo ženini niso hoteli priti, pa so na jezo pile lizol. Med srečnimi kandidati so naslednji: Kovačec Marija se je poročila k Veliki Nedelji k Bokšovin; Bezjak Marija je odšla v Tomaševsko »pturgo«; Gorjup Tomaž iz Brumlice jo je mahnil po nevesto v polensko faro po Kranje Marijo; edino Marin Adolf je našel nevesto v domari fari, in sicer Sirc Marijo iz Podgorc. Vsem tam želimo obilo sreče — oni, ki so letos ostali samski, pa se naj tolažijo s tem, da pridejo na vrsto drugič. — Zastopstvo »Vzajemne zavarovalnice«, oddelek »Karitas«, za župnije Sv. Marjeta, Sv. Lenart in Velika Nedelja je prevzel Kukovec Franc, organist pri Sv. Lenartu, ki je tudi zastopnik vseh katoliških časopisov. Vsa pojasnila dobite pri njem.

Ovetkovec. Mislimo, da smo prebrili hudo zimo, ker so je termometer dvignil nekaj stopinj nad ničlo, prišel se je topiti sneg. Ljudje v strahu pričakujejo, kako bo letošnji precej debeli sneg skopnel, ker se boje povodnji. V naglem kopneju bodo naše reke in potoki prestopili bregove in poplavlili polja in travnike ter bo jesensko gnojenje brezuspešno. Glavni vzroki naših povodnji so neregulirani potoki, poglobitev Pesnice in reguliranje Drave. Prosimo činitele na merodajnih mestih, da se zavzamejo za naše regulacije potokov in rek ter se naj obljube enkrat spremenijo v dejanja! — Kakor povsod so tudi v pustnih dneh pri nas »krizarili« — pogrešali smo običajne »kurantije«.

Nalozje

Sv. Trojica v Halozah. Fantje lepe trojiške župnije, z veseljem delajte za dobro katoliško idejo med svojimi tovariši! Posebna naloga se vam pa polaga na srce, da delate na to, da izgine iz naše župnije vse protiversko časopisje, katerega je še precej in katero zastuplja in pokvarja naše dobro ljudstvo. Prav žalostno je, da katoličani podpirajo z lastnim denarjem hudiča in njegovo delo — za dobro katoliško časopisje pa nimajo beliča. Ali tudi naši nasprotniki delajo tako? ... — Dne 26. decembra se je vršil občni zbor Vinarske podružnice, katerega se je udeležilo lepo število iz vseh krajev naše obširne občine Podlehnik. Ob tej priliki je g. Sega Andrej, župan in podpredsednik društva, zelo navdušil zborovalce in prepričevalno govoril o pomenu in namenu društva v gospodarskem in kulturnem oziru, g. bogoslovec Hren pa je neustrahovano pobijal brezverski komunizem, njegovo gorje za dušo in telo ter priporočal naročbo naših katoliških časopisov. Prepričevalno sta govorila še Peter Serdinšek in Jurij Lozinšek, ki sta podudarjala, da je le v združenih organizacijah naša moč in lepša bodočnost ter naša pomoč. Zadnji govornik Anton Trafela je govoril nekako ogroževalno o haloškem malem vinogradniku, o njegovem gospodarskem obstoju. Prepričevalno je

njega rad pije smrt! Srce nas uči ljubezni, ali srce lahko tudi sovraži. Tudi sovraštvo je neka slast, strupena, uničujoča slast. Toda kaj imaš od sovraštva?

Luka se je prijel za srce. Začutil je listnico, denar. Mar ni to pot v svet? Vse lahko imaš za denar, jesti, piti, dom, ženo.

Ali si ponorel?

Da, za denar si lahko vse kupiš, toda sreča se ne kupuje, ljubezen ni naprodaj.

Z roko si je šel čez čelo, da bi se iznebil pustih misli. Toda zaman! Hude misli mu vznikajo sproti kakor mladike na starem hrastu. Le če hrast posekaš in mu korenine izkoplješ, ne bo več zelenel; le če človeka ubiješ, si mu ubil tudi misli.

In Luka se je spet zamislil.

Niso vsi ljudje vrage, so tudi poštenjaki, morda tudi angeli. Martin je pravi mož, vse ga spoštuje, tudi tisti, ki ga mrzijo. Zaradi tebe, Luka, ga je zadela nesreča; ali mu smeš pogledati v obraz?

Fa Mara! Mara! Nesrečen tisti dan, ko ti je oko na njej obviselo! Zakaj prav na njej? Ali kaj vpraša srce? Edino ona bi ga bila lahko dvignila iz blata, pred drugimi je bil ris, pred njo krotko jagnje, Mara je bila zanj edini most k poštenim ljudem.

Ni hotela, ni bilo sojeno. Ni bila kriva Mara, ampak — Luka, berač Luka, ki si je hotel z grehom in zločinom

kupiti pošteno ime in srečo. Zdaj je za zmeraj izgubljen, drugi jo ljubi.

To je Lukova smrt.

Pa je vsaj Mara srečna.

Bog ve, če je! Leto in pol je že, kar se je s svojo bolestjo umaknil v divjo goro, v kolibo starega berača. Bog ve, kaj se je medtem zgodilo! Da ni nesrečna? Enkrat, le enkrat bi jo še rad videl. Saj je tudi stari berač Mato hotel pred smrtjo še videti kraj, kjer mu je vsa sreča zgorela, hotel počivati v zemlji, kjer so trohnele kosti njegove ljube. Morda je Mato samo z jezikom sovražil, s srcem pa ljubil preko groba.

V teh mislih je stopal Luka navzdol, kakor gre mesečnjak za svečo.

Nekega dne se je pred krčmo sončil Mikica in kadil iz ilove pipe. V krčmo ni smel, ker ni imel v žepu niti prebite pare, na up pa mu nihče nič ni dal. Prežal je, da pride morda kdo mimo, ki mu bo plačal pijačo. Kadil je počasi, da mu pipa ne bi prehitro izgorela, kajti niti praška tobaka ni imel več.

Zares je živel Mikica kakor pajek, ki životari na božjo srečo in preži, da bi mu slučaj zanesel kako novo mušico v mrežo. Včasih je pogledal na dno svoje pipe. Vedno manj je bilo tobaka, vedno več pepela, in ko bo zadnja trohica tobaka zgorela, bo ugasnila tudi zadnja iskra, ostal bo sam pepel.

(Dalje sledi)

razjedajo zobno slidenino. Od tu do misli, da bi zobe zaščitili pred kislinami z lakom, ni več dolg korak. Dr. Gore je na nekaterih svojih pacientih napravil podobne poskuse in dosedanji uspehi so tako zadovoljivi, da poskuse nadaljuje.

*
Kmet obiskal konja na bojišču

V neki vasi za Slegfriedovo črto so nekemu kmetu vzeli konja za vojno službo. Kmet je bil tako navezan na žival, da se je navzile svojim 70 letom odpravil peš na 50 km dolgo pot do Slegfriedove črte, samo da bi pogledal, da-li za konja dobro skrbe. Z velikim zadovoljstvom je ugotovil, da konju nič ne manjka in se je potem pomirjen vrnil domov.

govoril o krivičnem davku, katerega morajo plačevati haloški vinogradniki že leta in leta od golega kamenja vrljub mnogim prošnjam in pritožbam. Tam, kjer so se pred uničenjem po trtni uši nahajali lepi vinogradi, niso zmogli Haložani zaradi slabih denarnih razmer obnoviti vsega terena ter so veliki kompleksi ostali neobdelani. Po mnogih letih hudourja in nalivov je pobrala in izprala plast zemlje, v kolikor je je še bilo na površini, in odnesla v doline, tako da štrli sedaj gola pečina, da te popade groza, če pogledaš v tak kraj, in marsikateri haloški vinogradnik plačuje od tega kamenja visoke davke še danes. Priporočal je, naj bi si še vendar enkrat mero-dajni činitelji ogledali ta svet in storili konec tej krivici. Z raznih razgovorih in nasvetih navzočih zborovalcev so sledile volitve. Z malimi izjemami je ostal stari odbor.

Sv. Barbara v Haložah. Zima je sicer malo pustila, vendar so pota skoraj nemogoča. Po hribih je ogromno snega. Vsa pota, sneg in vse drevje ter gorice, vse je v trdem ledenem oklepu. Bojimo se zlasti za vinograde in sadno drevje. Ponekod je polno snežnih plazov, ljudje komaj hodijo po ledenih gazih. Tudi čebelarji se bojijo za svoje ljubljence, ker nimajo niti enega dneva sončnega in toplega, da bi se lahko očistile. Tudi vsa vinska trgovina miruje radi snežnih ovir. Že 14 dni ne more voziti državni poštni avtobus, Petroleja in sveč še vedno ni dobiti. — Poročenih je bilo pri nas tudi precej parov. Opaža se vedno, da se naši ljudje od porokah ogibajo gostilni in grede svatje iz cerkve naravnost proti domu. Tudi hrupne gostije so že opustili z veliko godbo; pravzaprav je komaj kak mugač. To so znamenja današnjih razmer, ker ni denarja, ne zasluzka. Z velikim veseljem opažajo naročniki »Slov. gospodarja«, da se je pomnožilo njihovo število za mnogo novih tovarišev. Prav lepo je to!

Savinjska dolina

Lopata pri Celju. Dne 28. januarja je imela gasilska četa svoj 11. redni občni zbor, ki je potekel v najlepšem redu. Močno so odjeknile besede župnega delegata tov. Koširja Franca, kateri je med svojim govorom pripel odlikovanje gasilske zajednice za vso četo zaslužnemu tov. Lešer Francu. Nova uprava, ki je bila izvoljena pod predsedstvom tov. Krajncu Ivana, je dokaz bratske vzajemnosti in medsebojne pomoči.

Sv. Frančišek Ksaverij. Od 28. januarja do 4. februarja smo pri nas obhajali sveti misijon, katerega sta vodila gg. misijonarja p. Gracijan Heric in p. Odilo Hajnšek iz Ljubljane. Kljub slabemu potu in mrazu so se Ksaverijanci častno udeleževali vseh misijonskih pobožnosti, tako da je bila prostrana cerkev pri vsakem govoru polna. Upamo, da seme, ki je bilo vsejano, ni padlo na skalo, ampak v redovito zemljo, ki bo rodilo obilo dobrega sadu. — Pri nas se je tudi vršil v Prosvetnem domu redni letni občni zbor Fantovskega odseka. Odbor je ostal z malo spremembo stari, a srčno želi, da bi se prosvetno delo čimbolj poživilo. Ksaverijanski fantje in dekleta, vzdržite se! Čas spanja je minil, ker časi so resni in bolj kot kdaj je mladina potrebna modrega vodstva. Tega pa nam nudi edino katoliška prosveta. Pomnite, le tisti bo vzdržal, ki bo izklesan kremenit značaj, zato na delo!

Smartno ob Paki. V celjski »Novi dobi« je zopet tukajšnji dopisnik razsul svoje onemoglo jezico na tukajšnji Fantovski odsek in na člane tega odseka. Jako ga bode v oči, da ima odsek številno članstvo, dočim nasprotne organizacije vse hirajo in bodo tudi — kakor izgleda — izhrale. Dopisnik »Nove dobee« zopet vidi v svoji bujni fantaziji neki napad, ki bi ga naj izvršili na njega — kdo? — seveda člani Fantovskega odseka! Njegov izstop iz katoliške in predsedanje v pravoslavno cerkev bi naj bil vzrok tega »inkvizicijskega« namena članov Fantovskega odseka. Ta izstop dopisnika iz katoliške Cerkve, ki je baje pameten, razumen in odločen nacionalist, vzdignilo mnogo prahu, kakor pač sam pravi. (Za njegovo pamet, razumnost in nacionalnost ne dam piškavega oreha!) Res ni junaško to njegovo dejanje in je tudi vse obsodbe vredno, ali katoliška Cerkev se tolaži s tem, da ni z njim izgubila mnogo, oziroma je izgubila samo veliko ničlo. Sicer se pa iz članka v »Novi dobi« vidi, koliko gre tukajšnji Fantovski odsek tem nacionalistom na živce in sedaj stresajo po »Novi dobi« svojo onemoglo jezico! Toda vse zaman! G. dopisniku pa še tole: Le nič se ne bojte članov Fantovskega odseka, ker oni predobro vedo, da ste se že davno skregali s svojo pametjo, in s takimi ljudmi, kot ste vi, sploh nimajo in ne bodo imeli posla. Jugoslovanskim nacionalistom

pa k pridobitvi takega člana naše Iskrene častitke! »Prijetno!«

Pozela. Loterija Fantovskega odseka se bo vršila nepreklicno na velikonočni ponedeljek, dne 25. marca 1940. Ugodna prilika za pirhe. — Prosvetno društvo bo igralo krasno dramo iz narodnega življenja: »Plavž«. Datum bomo še objavili.

Šmarski kraji

Sv. Jurij ob juž. žel. Da pokaže uspehe svojega zimskega dela, priredi mladina, vdlanjena v Fantovskem odseku in Dekliškem krožku, akademijo. Vršila se bo v nedeljo, 18. februarja, ob treh popoldne v dvorani Katoliškega doma. Pri 20 točkah nastopi blizu sto sodelujočih. Iskreno vabljeni!

Kmečka trgovina

Nerazumevanje

Pisati o kmečki trgovini je dvakrat težko. Prvič, ker je v to svrhu zelo težko zbrati potrebne podatke in snov razdeliti tako, da bo za kmečkega čitatelja lahko umljiva. Pri zbiranju poročil za to rubriko uredništvo naleti na nasprotovanje drugih stanov, ki so mnenja, da se kmetu ne sme povedati tega, kar bi moral vedeti. V tem so vse mogoče ovire, ki jih ne homo naštevati. Dokaz za to je, da si do danes ni upal noben list začeti pisati o kmečkih cenah v taki obliki in v takem obsegu, kot »Slov. gospodar«. Mi smo s tem dokazali, da se res nesebično borimo za dobrobit kmeta, kajti nismo se ozirali na odpovedi lista in ogiasov, ki nam vsled tega groze. Ne moremo pa razumeti, kako neki pridejo nekateri kmetje do prepričanja, da je od uredništva odvisen padeč in dvig cen kmetijskih pridelkov in nam pišejo, naj cene dvignemo. Saj vendar uredništvo ne kupuje ne volov, bikov in krav kakor tudi ne drugih kmetijskih pridelkov. Uredništvo hoče kmečko ljudstvo le obveščati o padcu in dviganju cen, da se po teh obvestilih ve držati pri kupčiji s premetenimi kupci in mešetarji. Naša rubrika je torej samo svetovalec kmetu pri kupčiji, ne pa kupec, od katerega je odvisna cena. Iz srca želimo in zastopamo stališče, da bi kmet za svoje pridelke čim več dobil, toda višina cen ni odvisna od nas. Čitatelji naj imajo to vedno v mislih, da se bomo tako razumeli.

Javna beseda državnim oblastem!

Kmečko ljudstvo je že izredno nevoljno, ker nima petroleja za razsvetljavo. Zvedeli smo tudi, da je delno Narodna banka kriva, da ga ni mogoče dobiti. Narod hoče imeti javno pojasnilo o tem, kdo je to povsem nepotrebno pomanjkanje petroleja zakrivil. Obenem pa zahtevamo, da se vrši pospešen postopek za dobavo petroleja. Kot pravi poročilo iz Ljubljane, je 24 velikih cistern petroleja za Slovenijo na poti iz Trsta. Naj birokratizem ne dela ovir dovozu!

Povpraševanje po blagu na domačem trgu

Smrekove in jelkine deske ter plohe kupujejo stalno v vseh debelnah. Dobava po dogovoru se vrši za več vagonov jelovih in smrekovih desk v III. in IV. kakovosti od 18 mm dalje. Hrastovi pragi za nemške državne železnice se kupujejo v neomejeni količini. Po vsem blagu je stalno povpraševanje. Cene za mehak les so čvrste, za ostalo blago pa trdne.

Kontrola pri prodaji konj in njih cena

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se je pretekli teden vršilo posvetovanje predstavnikov državnih ustanov o vprašanju kontrole izvoza konj v tujino. Predvsem je šlo za to, da se ustavi prevelik izvoz, ker je s tem bila onemogočena oskrba s konji pri naši vojski. Kontrola se pa naj vrši tudi pri cenah. Radi vojne namreč tujina zelo išče naše konje in plača cene, ki omogočajo našim izvoznikom konj neslutni zaslužek, tako da visoka cena ne pride v korist konjerejcu. Izvozniki radi tega samo pri enem konju zaslužijo po 4 do 5 tisoč dinarjev. Država se je odločila, da v tem oziru napravi red s tem, da izvede kontrolo izvoza konj na podlagi cen, ki jih plača tujina. Najbrž bo izdana v ta namen posebna uredba. Osnoval se bo poseben odbor za kontrolo izvoza konj. Da bi se s cenami, ki jih za konje plača tujina, okoristili v prvi vrsti konjerejci, se bodo vršili v ta namen posebni konjski sejmi. Na teh sejmih bodo kupčijo nadzorovale posebne v ta namen imenovane komisi-

Posavje

Boštanj ob Savi. Že tretji mesec se naša dekleta vežbajo za bodoče gospodinje. Vse hočejo biti čimbolj pridne in se v tem času čimveč naučiti. V dnevi od 2. do 4. februarja smo imeli še zdravstveni tečaj, ki se ga je udeleževalo nad sto žen in deklet. V nedeljo, 18. februarja, ob treh priredijo dekleta iz gospodinjskega tečaja lepo igro »Prisegame«, kjer se srečuje deklško veselje z razdrto družinsko srečo dveh sester, ki se po dvajsetih letih zopet najdeta v ljubzni. Za zaključek gospodinjskega tečaja pa pripravljajo dekleta razstavo ročnih del in kuharskih umetnosti, da tako pokažejo, da niso zaman obiskovale tečaja. Razstava bo v nedeljo, 25. februarja, od sedmih zjutraj do treh popoldne.

je, katerih naloga bo, da bodo uravnali kupčijo s konji tako, da se bo z visokimi cenami konj okoristil v prvi vrsti konjerejec.

V zvezi s to kontrolo je »Gospodarska sloga« povzela potrebne mere, da obvaruje kmete pred prodajo konj v brezcenje. Omenjena organizacija je dokazala, da prekupci zaslužijo 50% pri kupčiji s konji. V obgled temu je razposlala svojim zaupnikom po vseh krajih Hrvatske okrožnico, v kateri opozarja kmečke gospodarje, da naj svojih kvalitetnih konj ne prodajajo izpod 7000 din komad. Če se pa kje pojavijo konjski mešetarji, jih morajo zaupniki »Gospodarske sloge« takoj javiti osrednji zadrugi »Gospodarske sloge« v Zagrebu.

Na sejmu v Zagrebu so se prodajali lahki konji po 3000—5000 din, srednje težki od 5000 do 10.000 din, težki od 10.000 do 14.000 din par. Konji za zakol so pa bili po 2—2.50 din kg žive teže.

Na isti način, kot se namerava izvesti kontrola cen pri konjih, bi se naj izvedla tudi kontrola cen pri prodaji goveje živine in svinj, s čimer bi se brez dvoma koristilo našemu kmetu.

Kurivo

Premog kosovec 260—285 din, kockovec 245 do 260 din, orehovec 205—220 din, grahovec 155 do 170 din, zdrob 120—130 din, prah 80—85 din stot. — Bukova drva 13.50—16.50 din, hrastova 11.50—14.50 din 100 kg. — Bukovo oglje 61 do 66 din 100 kg.

Cene goveje živine in svinj v Ptuj

Živina. Voli 3.50—5.50 din, krave 2.25—4.60 din, bikji 3.50—4.75 din, junči 3.25—4 din, telice 3.75—5 din, teleta 5 din za 1 kg žive teže, konji po kakovosti in velikosti 500—4000 din.

Svinje. Prašiči 6—12 tednov stari 80—120 din komad, pršutarji 7—7.75 din, debele svinje 8 do 8.75 din, plemenske svinje 6.50—7 din kg žive teže.

Drobne gospodarske vesti

Izvoz živih svinj. Za čas od 4. do 10. februarja se je dovolilo v Nemčijo izvoziti 71 vagonov živih svinj, v Češko-Moravsko pa 30 vagonov. Poleg tega se je še naši industriji dovolilo izvoziti 21 vagonov svinj. Skupno izvozno dovoljenje znaša v omenjeni dve pokrajini za teden dni 122 vagonov svinj. — Za čas od 11. do 17. februarja pa je dovoljeno izvoziti v Nemčijo 69 vagonov živih svinj, kar znaša 3450 komadov. V Češko-Moravsko je dovoljeno v tem času izvoziti 28 vagonov živih svinj ali 1400 komadov, v Slovaško pa 10 vagonov ali 504 komade.

Najnižje cene za oljnato seme je določilo trgovinsko ministrstvo v soglasju s kmetijskim ministrom. Cene oljnatih semen so po tem predpisu za leto 1940. sledeče: seme sončnic 235 din, seme oljnate repice (ripsa) 350 din, laneno seme 360 din, sezamovo seme 520 din, seme belega maka 450 din, seme buč (bučnice) 280 din, ricinovo seme 420 din, bombažno seme 100 din stot.

Cement za kavo. Iz naše države (Splita) se izvezi veliko cementa v Srednjo in Južno Ameriko, predvsem v Brazilijo. Sedaj je odredila naša Narodna banka, da izvozniki cementa (tovarne) ne bodo smeli cementa prodati Američanom drugače, kot da bodo ravnost izvoženega cementa uvozili v državo kavo.

Dinar v razmerju s tujim denarjem. Finančni minister je določil, da je vreden angleški funt 216 din, ameriški dolar 55 din, nemška marka